

ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ: ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, Β΄ ΜΕΡΟΣ, του Roberto Assagioli

Η μελέτη ενός έθνους ως ζωντανή οντότητα αποβαίνει πολύ διαφωτιστική και από αυτή μπορούμε να εξάγουμε πολλά πρακτικά συμπεράσματα και κανόνες προς δράση.

Το πρώτο γεγονός, το οποίο αποκαλύπτεται από μια τέτοια μελέτη, γεγονός το οποίο δεν θα έπρεπε να μας «σοκάρει», αλλά μάλλον να εκληφθεί ως μια πηγή αξιόλογης αισιοδοξίας, διότι ερμηνεύει και δικαιολογεί πολλά πράγματα, το ότι η «προσωπικότητα» κάθε έθνους βρίσκεται ακόμη στο στάδιο που αντιστοιχεί στην προ-εφηβεία, ή σε εκείνο της εφηβείας, ως προς τ' ανεπτυγμένα έθνη.

Είναι το στάδιο, κατά το οποίο το αγόρι ή το κορίτσι φθάνουν σ' ένα βαθμό προσωπικής αυτοσυνείδησης □ και οι αρχικές εκδηλώσεις τους, γενικώς λαμβάνουν μία μη ελεγχόμενη και υπερβολική μορφή της διαχωρισμένης και επιθετικής αυτοπεποίθησης.

Μια αντίρρηση προς την ανώτερη άποψη δύναται να διατυπωθεί με βάση το γεγονός ότι ένας αριθμός λαών έχουν ένα ένδοξο παρελθόν με ανώτερες πολιτιστικές επιτεύξεις. Προς την αντίρρηση αυτή μπορούμε ν' απαντήσουμε ότι δεν αναφερόμαστε στους λαούς γενικώς, αλλά σε έθνη, όπως αυτά παρουσιάζονται σήμερα και στα οποία ο σχηματισμός είναι συγκριτικά πρόσφατος. Επί πλέον πρέπει να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι ένας λαός δύναται να παράγει μεγάλα έργα τέχνης και λογοτεχνίας μέσω των ιδιοφυών ατόμων του, ακριβώς όπως μερικοί καλλιτέχνες μπορούν να δημιουργήσουν εξαιρετικά έργα κατά τη διάρκεια της νεανικής τους ηλικίας, αλλά να παραμένουν παιδιά ή έφηβοι το υπόλοιπο της ζωής τους, χωρίς να αναπτύξουν μια πραγματικά ώριμη «προσωπικότητα».

Η εξέλιξη των λαών δεν ακολουθεί μια ευθεία γραμμή, αλλά προχωρεί κατά έναν «κυκλικό» τρόπο, όπως ο ιστορικός και φιλόσοφος G. B. Vico τόνισε στη θεωρία του περί των «Ιστορικών Επαναλήψεων» πριν ή διατυπωθούν οι απόψεις των περισσότερων σύγχρονων φιλοσόφων, όπως ο Spengler και ο Toynbee. Ακόμη και στα άτομα η ψυχολογική και η πνευματική ηλικία δεν παραλληλίζονται με την ηλικία του σώματος. Έχουν εμφανώς εναλλασσόμενες περιόδους δράσεως και αδρανείας, ταχύτητας και χαλάρωσης, ωριμότητας ή γήρατος και επαναφοράς στη νεότητα. Η ζωή του Γκαίτε αποτελεί άριστο παράδειγμα των ανωτέρω. Είχε μια καθορισμένη κυκλική ανάπτυξη με εναλλασσόμενες περιόδους μιας καταπληκτικής επαναφοράς στη νεότητα. Αναφορικά με την τελευταία και σε ηλικία 74 ετών ερωτήθηκε κορίτσι δέκα εννέα (19) ετών ονόματι Ulrica von Levetzow, και έγραψε γι' αυτήν ένα από τα πλέον εμπνευσμένα λυρικά ποιήματα, στο οποίο εκφράζει συναίσθημα σχεδόν εφηβικού χαρακτήρα. Επί πλέον, προς το παρόν οι ιδιορρυθμικοί κύκλοι κάθε έθνους είναι υποδεέστεροι ενός πλατύτερου κύκλου περιλαμβανόντας ολόκληρο τον πλανήτη. **Ο κύκλος αυτός σημειώνει το τέλος μιας εποχής και την έναρξη μια άλλης.** Περικλείει επομένως μια ψυχολογική ανανέωση της ανθρωπότητας συνοδευόμενη από την έκρηξη των στοιχειωδών, πρωτόγονων, βαρβαρικών δυνάμεων.

Ένα δεύτερο σημαντικό γεγονός (σχετικό με το προαναφερθέν) είναι το ότι η ψυχολογική ζωή ενός έθνους αντιστοιχεί κατά ένα μεγάλο βαθμό προς εκείνο, το οποίο είναι ασυνείδητο προς τα άτομα. Πρόσφατες έρευνες των ασυνείδητων ψυχολογικών δραστηριοτήτων έχουν αποδείξει ότι αυτές είναι κυρίως ενστικτώδεις, συναίσθηματικές και φαντασιώδεις. Επηρεάζονται εύκολα από τις υποβολές και κυριαρχούνται συχνά από το συλλογικό ασυνείδητο, διευθυνόμενου από τις προγονικές «εικόνας» ή τα αρχέτυπα, όπως τις αποκαλεί ο Jung. Μια ειλικρινής και απαλλαγμένη από προκαταλήψεις παρατήρηση της ψυχολογικής ζωής όλων των λαών, αποδεικνύει ότι αυτή κυριαρχείται από τα ίδια χαρακτηριστικά.

Το συνειδητό μέρος ενός ατόμου αντιστοιχεί προς μια μειονότητα του λαού αποτελούμενη εκ των διανοούμενων του (φιλόσοφοι, ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι και άλλοι επιστήμονες), οι οποίοι αγωνίζονται να αναπτύξουν την αυτοσυνείδηση του έθνους, να ερμηνέυσουν τα εθνομυθικά παραδείγματα, να εκτιμήσουν την παρούσα κατάσταση και να κάνουν σχέδια για το μέλλον. Αλλά μια τέτοια μειονότητα βρίσκεται μάλλον ακόμη στο στάδιο της έρευνας και της συζήτησης παρά στα συγκεκριμένα συμπεράσματα και στην οριστική δράση. Εκείνοι, οι οποίοι ανήκουν σε αυτή, συχνά διαφωνούν μεταξύ τους και η επίδραση τους στη ζωή του έθνους τους είναι περιορισμένη ή ασαφής.

Το Εγώ, η «Ψυχή», το πραγματικό πνευματικό Κέντρο, είναι σε αμφότερα, έθνη και άτομα, υπερασυνείδητο. Υπάρχει αυτό, αλλά σε ένα βασίλειο ή σε ένα επίπεδο, το οποίο βρίσκεται συνήθως υπεράνω της επικτητής δύναμης της προσωπικής συνείδησης. Η ύπαρξή του διαπιστώνεται από τις εκδηλώσεις του, οι οποίες λαμβάνουν χώρα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες όμως είναι τόσο ζωηρές, δυναμικές (potent) και τέτοιας ποιότητας, ώστε δίνουν σαφή απόδειξη της υψηλής προέλευσής τους.

Στα άτομα, αυτό αποδεικνύεται καταφανώς από μεγαλοφυείς, μυστικιστές, άγιους ανθρώπους και ήρωες, στους οποίους αναγκάζομαστε να αναγνωρίσουμε την εκδήλωση αυτή ως «κάτι διαφορετικό» από τα συνήθη ανθρώπινα χαρακτηριστικά.

Ενίοτε συμβαίνει τα εξαιρετικά αυτά άτομα να εμπνέονται όχι μόνο από τον ίδιο τον εαυτό τους, αλλά και από την ψυχή του Έθνους, το οποίο τα χρησιμοποιεί ως όργανα και αντιπροσώπους για την αποκάλυψη του εαυτού του και για την επίτευξη των σκοπών του. Παραδείγματα τέτοιας έμπνευσης ή επισκίασης είναι του Μωϋσή, του Δάντη, της Ιωάννας Ντ' Αρκ και του Λίνκολν.

Η ψυχολογική ερμηνεία και η αξιολόγηση ενός λαού είναι έργο δύσκολο και πολύπλοκο, και αυτό εξηγεί μερικώς το γεγονός ότι οι γινόμενες μέχρι σήμερα έρευνες για την ψυχολογία των διαφόρων λαών δεν είναι, στο σύνολο τους, αρκετά ικανοποιητικές και ότι εκείνες οι οποίες έγιναν κατά έναν τρόπο αληθής, επιστημονικό, αντικειμενικό και χωρίς προκαταλήψεις σπανίζουν.

Πράγματι, παράλογες ορμές, ψευδαισθήσεις και υπερηφάνεια ασκούν τέτοια επίδραση, ώστε να αμαυρώνουν την όραση και έτσι να διαστρέφουν την εκτίμηση και αυτών ακόμη των πλουτοπαραγωγικών πηγών του έθνους. **Για πόσο καιρό ακόμη, πρέπει οι διαλυτικές αυτές επιδράσεις να συσκοτίζουν την αναγνώριση των ψυχολογικών παραγόντων,** οι οποίοι είναι περισσότερο ρευστοί, περιπλεγμένοι και δύσκολα ερμηνεύονται!.

Επομένως η ψυχολογική μελέτη των διαφόρων λαών πρέπει να γίνεται μετά από ειδική προετοιμασία και με τη δέουσα προσοχή □ η προετοιμασία αυτή συνίσταται στη σοβαρή και ειλικρινή αυτοανάλυση του ερευνητή, με σκοπό την απομάκρυνση, όσον είναι δυνατόν, από το ασυνείδητό του, των συμπλεγμάτων, των συναίσθηματικών αντιδράσεων, των προκαταλήψεων και των ψευδαισθήσεων, οι οποίες τείνουν να χρωματίζουν και να διαστρέφουν την κρίση του και τα συμπεράσματα του. Εξ αιτίας των δυσκολιών, οι οποίες προκύπτουν από την υποκειμενικότητα και τη μονομέρεια επί του θέματος αυτού, θα ήταν σκόπιμο η μελέτη να γίνεται από ομάδες ερευνητών, η οποία να περιλαμβάνει και μέλη που να μην ανήκουν στο υπό εξέταση έθνος. **Συχνά, εκείνοι οι οποίοι είναι «έξω» και επομένως παρατηρούν από μια σχετική «ψυχολογική απόσταση» μπορούν να διακρίνουν τα γεγονότα καθαρότερα από εκείνους οι οποίοι είναι «εντός».** Από αυτή την άποψη ένας αυστηρός κριτής αποδεικνύεται περισσότερο χρήσιμος από ένα τυφλό θαυμαστή. Οι παλαιοί Ινδοί σοφοί είχαν προχωρήσει ακόμη περισσότερο στο ζήτημα αυτό και υποστήριζαν ότι «Ένας εχθρός είναι τόσο χρήσιμος όσο και ο Βούδας».

Τελικώς, όλα τα ανθρώπινα όντα, όλες οι ομάδες και όλα τα είδη, πρέπει να εκλαμβάνονται ως στοιχεία, κύτταρα ή όργανα (δηλ. ζωντανά μέλη) ενός μεγαλύτερου οργανισμού, ο οποίος περιλαμβάνει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος. Έτσι η αρχή και η τάση προς μία σύνθεση, μεταφέρει από μια ομάδα σε άλλη και σε μεγαλύτερους κύκλους της ανθρωπότητας ως αναπόσπαστα τμήματα του όλου. Η βασική (ουσιαδής) μονάδα προελεύσεως, φύσεως και σκοπών, και η συνεχής αλληλεξάρτηση και αλληλεγγύη μεταξύ όλων των ανθρώπινων υπάρξεων και των ομάδων είναι μια πνευματική, ψυχολογική και αληθινή πραγματικότητα. Αυτή είναι αδύνατον να απωθηθεί, ανεξαρτήτως του εάν συχνά την αρνούμαστε και παρουσιάζεται μέσω των απειράριθμων συγκρούσεων, στις οποίες οι άνθρωποι παράλογα και επίπονα σπαταλούν τις πολυτίμες ενέργειές τους ή ακόμη και αποστρέφονται ο ένας από τον άλλο το θείο δώρο της ζωής.

Παρά τις αντιθέσεις, τις εναντιώσεις και όλες τις αρνητικές παρουσιάσεις, η αρχή της αλληλεξάρτησης, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, της αιδεφότητος, δηλ. της σύνθεσης, αποκτά ταχέως αναγνώριση. Ένας αυξανόμενος αριθμός ανθρώπων και γυναικών κατέχονται από τις επιθυμίες να δώσουν σάρκα και οστά στην ανώτερη αρχή και ασκούν δραστηριότητες σε διάφορες ομάδες και ειδικότητες. Τα άτομα αυτά, αν και εξωτερικά ανοργάνωτα, εσωτερικά είναι στενά συνδεδεμένα λόγω της αμοιβαίας τους στον κοινό σκοπό, **Την Ψυχοσύνθεση της Ανθρωπότητας.**

Απόσπασμα από το βιβλίο: «ΒΑΣΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΕΩΣ», του οποίου, η μετάφραση & έκδοση πραγματοποιήθηκε το 1969 από τον κ.Τριαντάφυλλο Τριανταφύλλου. Τον ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική παραχώρηση του αποσπάσματος, προς δημοσίευση.

Μεταφορά καθαρεύουσας σε δημοτική: solon.org.gr

*Ο Roberto Assagioli (27/02/1888 – 23/08/1974) ήταν Ιταλός ψυχολόγος, ειδικευμένος στην ανθρωπιστική και διαπροσωπική ψυχολογία. Υπήρξε ο εφευρέτης του κινήματος της ψυχοσύνθεσης και εξέτασε λεπτομερώς τη δυνατότητα της σταδιακής ολοκλήρωσης της προσωπικότητας μέσα από τη χρήση της θέλησης. (Διαβάστε περισσότερα, στα αγγλικά: http://en.wikipedia.org/wiki/Roberto_Assagioli)

Διαβάστε επίσης:

- ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ: ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, Α' ΜΕΡΟΣ, του Roberto Assagioli – Σειρά Σύνθεση & Σχέδιο Για το Μέλλον
- ΜΕΤΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΕΞΙΣΑΝΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ, του Roberto Assagioli. – Σειρά Παιδεία & Ανθρώπινες Σχέσεις
- Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ, του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ & ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΖΩΗΣ, του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΚΑΛΗ ΘΕΛΗΣΗ (ΒΟΥΛΗΣΗ), του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΗΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΒΟΥΛΗΣΗ, του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΩΣΗ & ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΜΕΡΟΣ Α', του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΩΣΗ & ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ, ΜΕΡΟΣ Β', του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΩΣΗ & ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ Μέρος Γ', του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΩΣΗ & ΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ Μέρος Δ', του Roberto Assagioli – Σειρά Πνεύμα & Ηθική
- Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΕΣ ΚΑΙ Η ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ Α' μέρος, του Roberto Assagioli – Σειρά Παλιά & Νέα Εποχή
- Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΕΣ ΚΑΙ Η ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ Β' μέρος, του Roberto Assagioli – Σειρά Παλιά & Νέα Εποχή
- Η ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΝΥΧΤΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ, του Roberto Assagioli – Σειρά Θρησκεία Ανθρώπος Πνεύμα
- Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ & Η ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ, Μέρος Α', του Roberto Assagioli* – Σειρά Ψυχολογία Ψυχή